

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

Trogodišnji Akcijski plan 2018-2020
*Strategija razvoja Županije Zapadnohercegovačke
2014-2020*

2018.

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Proces izrade akcijskog plana	4
3. Izvadak iz srednjoročnog izvještaja o evaluaciji strategije	5
4. Sažeti pregled akcijskog plana za 2018-2020	8
5. Pregled mogućnosti vanjskog financiranja projekata	11
Prilog: Akcijski plan 2018-2020 – tabelarni prikaz	12

1. Uvod

Integrirana strategija razvoja ŽZH za razdoblje 2014-2020. godine je ključni strateško-planski dokument županije koji treba poticati i usmjeravati budući rast i razvoj županije. Integrirana strategija razvoja u najširem smislu obuhvaća gospodarski i društveni razvoj, kroz korištenje i apsorpciju raspoloživih prirodnih resursa, a pri tome vodeći računa o aspektu zaštite i unaprjeđenja okoliša i prostora. Integrirana strategija razvoja služi kao okvir za definiranje zajedničkih ciljeva, poticanje snaga, rješavanje gorućih problema, ali i kao odgovor na izazove budućeg razvoja županije.

Integrirana strategija razvoja ŽZH je prva strategija u Federaciji BiH koja je izrađena uz potporu zajedničkog projekta Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih naroda u Bosni i Hercegovini (UNDP) Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), Strategija je službeno usvojen 13. prosinca 2013. godine.

Strategija je definirala 3 strateška cilja i 15 prioritarnih ciljeva:

SC1: Ekonomski jaka županija

- PC 1.1: Konkurentno, malo i srednje poduzetništvo
- PC 1.2: Povoljna ulagačka klima u županiji
- PC 1.3: Organizirani za osvajanje novih tržišta
- PC 1.4: Stvoreni prepoznatljivi proizvodi
- PC 1.5: Iskorištenje postojećih potencijala

SC2: Društveno odgovorna županija

- PC 2.1: Socijalno zbrinute i društveno uključene nezaposlene osobe
- PC 2.2: Usklađene potrebe i ponuda na tržištu rada
- PC 2.3: Socijalno zbrinute i zaposlene ili društveno povezane osobe s invaliditetom ili osobe s posebnim potrebama
- PC 2.4: Održana kulturna tradicija i športsko/rekreativna uključenost
- PC 2.5: Spriječena ovisnost (nedozvoljene supstance, igre na sreću i slično)
- PC 2.6: Povećan natalitet

SC3: Učinkovito organizirana županija

- PC 3.1: Usuglašeni pravni propisi
- PC 3.2: Učinkovito pružanje javnih usluga uz zaštićen okoliš
- PC 3.3: Aktivan sustav pripreme, implementacije i praćenja projekata
- PC 3.4: Smanjena korupcija

S obzirom da je Integrirana strategija razvoja ŽZH 2014-2020 prva strategija u FBiH koja je poslužila kao podloga za izradu ostalih strategija razvoja u Federaciji BiH, pojavila se potreba da se izvrši i srednjoročna evaluacija strategije kako bi se uočili nedostaci i kako bi se dale preporuke za poboljšanje i dopunu onih elemenata za koji se ukaže potreba, a uzimajući u obzir vremenski okvir za koji je strategija donesena.

Stoga je na temelju izvještaja o evaluaciji u ovom trogodišnjem akcijskom planu izvršena dopuna određenih elemenata koji su se strategijom pokazali manjkavim, a odnose se na dopunu određenih mjera kao i novih projekata. Također, za iduće izvještajno razdoblje će se dopuniti odnosno ažurirati lista pokazatelja za praćenje učinaka strategije, a na temelju SMART načela.

Ovaj trogodišnji Akcijski plan 2018-2020 je dijelom usvojio preporuke evaluacijskog izvještaja. Međutim, kroz provedbu ovog Akcijskog plana izvršit će se priprema za sljedeći ciklus strateškog planiranja.

2. Proces izrade akcijskog plana

Metodologijom strateškog planiranja predviđeno je da se provedba strategije osigurava kroz trogodišnje akcijske planove koji predstavljaju operativni dio strategije. Trogodišnji akcijski plan sadrži mjere i aktivnosti/projekte u okviru strateških i prioritarnih ciljeva koje se planiraju provesti tijekom trogodišnjeg planskog razdoblja. Također, akcijski plan sadrži i financijski okvir potreban za njihovu realizaciju, te određuje dinamiku i nositelje odgovornosti za realizaciju mjera. Također, izrada trogodišnjeg plana predviđena je i u Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Trogodišnji akcijski plan se izrađuje nakon što se usvoji konačan dokument strategije, odnosno svih sljedećih godina po principu 1+2. Prvi akcijski plan (2014-2017) je usvojen zajedno sa strategijom razvoja 2013. godine, te je potom izrađen sljedeći trogodišnji akcijski plan 2017-2019. Ovaj trogodišnji plan pokriva trogodišnje plansko razdoblje 2018-2020¹.

Proces izrade akcijskog plana u ŽZH vodi Ured Vlade ŽZH za Europske integracije koji ima ulogu tijela za upravljanje razvojem u ŽZH. Ostala tijela koja sudjeluju u procesu izrade akcijskog plana su sljedeća:

- **Županijski odbor za razvoj (ŽOR)**

Županijski odbor za razvoj pruža stručnu potporu u izradi akcijskog plana i daje prijedloge, primjedbe, komentare i priprema elemente za izradu nacrtu akcijskog plana, koji se nakon što se sintetizira šalje na usvajanje Vladi ŽZH. ŽOR je osnovan odlukom Vlade i članovi ŽOR-a su predstavnici resornih ministarstava, predstavnici grada i općina kao i predstavnici drugih relevantnih organizacija i tijela.

- **Resorna ministarstva**

Resorna ministarstva dostavljaju podatke o planiranim projektima i aktivnostima koje će provoditi u sljedećem planskom razdoblju.

- **Općine i grad u sastavu ŽZH**

Općine i grad dostavljaju podatke o planiranim projektima i aktivnostima koje će provoditi na svom području.

- **Ostali subjekti**

Pod ostalim subjektima se podrazumijevaju subjekti iz ŽZH koji su relevantni za dostavljanje informacija potrebnih za izradu Akcijskog plana.

Ured za europske integracije kao tijelo za upravljanje razvojem pokrenulo je proces izrade akcijskog plana na Razvojnom forumu koji je održan u prosincu 2017. godine. Na forumu su sudjelovali predstavnici svih tijela i organizacija kao i općina i grada iz ŽZH te su predstavljene aktivnosti i projekti, kao i proces izrade akcijskog plana.

S obzirom da je Strategija razvoja ŽZH prva strategija izrađena prema prihvaćenoj metodologiji, tako je uz potporu UNDP-a kroz projekt ILDP izvršena i srednjoročna evaluacija strategije koja je predstavljena na razvojnom forumu i koja je podloga za ažuriranje mjera i projekata u okviru ovog akcijskog plana, te pokazatelja na temelju kojih će se pratiti učinkovitost i učinak razvojne strategije.

¹ U razdoblju od 2015. i 2016. godine nije pripreman trogodišnji akcijski plan zbog toga što nije bilo uspostavljeno tijelo za upravljanje razvojem. Tek je krajem 2016. godine uspostavljen Ured za Europske integracije koji u isto vrijeme ima nadležnost upravljanja razvojem odnosno koordinacije provedbe strategije razvoja.

3. Izvadak iz srednjoročnog izvještaja o evaluaciji strategije

S obzirom kako je Integrirana strategija razvoja ŽZH 2014-2020 prva strategija koja je urađena u Federaciji BiH prema standardnoj metodologiji koja je razvijena uz potporu UNDP ILDP projekta, ona je kao takva poslužila kao podloga za dodatni razvoj metodologije planiranja za druge županije u FBiH. Stoga se pojavila potreba da se izvrši srednjoročna evaluacija strategije, a što će biti standard u budućem sustavu planiranja i upravljanja razvojem.

Proces evaluacije je izvršen u razdoblju rujan - prosinac 2017. godine, uz potporu UNDP ILDP projekta, a temeljio se na analizi provedenoj nastavno na 9 evaluacijskih pitanja grupiranih u šest tema (relevantnost, učinkovitost i održivost, efikasnost, sustav upravljanja razvojem, praćenje provedbe i kvantifikacija ciljeva, institucionalni i administrativni kapaciteti). U nastavku je prikazan sažetak ključnih zaključaka i preporuka evaluacije.

Glavni zaključci srednjoročne evaluacije

Z01- Iako većina dionika smatra da je većina identificiranih razvojnih mjera i dalje relevantna za županiju i ciljne skupine, realizacija i učinak provedenih mjera je izrazito neujednačen. Dionici su izrazili stav da su u strategiji mjere sadržajno i opsegom zamišljene preambiciozno u odnosu na postojeće ljudske i materijalne kapacitete u županiji. Potrebno je uvesti nove mjere obzirom na promijenjene okolnosti u društvenom i ekonomskom kontekstu.

Z02- U dosadašnjem razdoblju nije ostvaren zadovoljavajući napredak u provedbi u Strateškom cilju 1 i 2. Najznačajnija su ulaganja u komunalnu, poslovnu i prometnu infrastrukturu, dok su tzv. „soft“ razvojne aktivnosti realizirane u puno manjem opsegu u odnosu na inicijalni plan. Izrazito velik broj projekata je proveden u području vodoopskrbe, gospodarenja otpadom i sektoru prometa. Glavni čimbenici koji su utjecali na učinkovitost provedbe su nedostatni institucionalni i administrativni kapaciteti institucija nadležnih za provedbu, kašnjenja s uspostavom koordinativnog mehanizma na razini županije te ograničena dostupnost financijskih sredstava.

Z03 - Dosadašnja provedba je pokazala da izdvajanje iz županijskih i općinskih proračuna nisu dostatna za realizaciju mjera identificiranih u strategiji, a poglavito velikih infrastrukturnih projekata. Provedba pokazuje da realizacija projekata u većoj mjeri ovisi o dostupnosti vanjskih izvora financiranja, i to primarno od međunarodnih donatora. Uzimajući u obzir ukupno planirana i utrošena sredstva u razdoblju 2014-2016 te činjenicu da je strategijom predviđeno većinski financiranje razvojnih mjera od vlastitih sredstava (proračunskih sredstava županije i općine), može se zaključiti da dionici na županijskoj i lokalnoj razini ne usmjeravaju iz vlastitih proračuna planom predviđena sredstva za razvoj.

Z04 - Jedan od najvećih nedostataka u dosadašnjoj provedbi strategije predstavlja izostanak mehanizma koordinacije svih dionika te izostanak operativnog planiranja i ugrađivanje usuglašenih razvojnih aktivnosti i projekata u proračune županijskih ministarstava, institucija i općina. Ministarstva kao primarni nositelji mjera nisu u potpunosti prepoznali „vlasništvo“ nad strateškim dokumentom i prihvatili ga kao okvir za planiranje i provedbu svojih aktivnosti i projekata. Uz intenzivniju aktivaciju ŽOR-a, uspostavljeni Ured za EU integracije bi u sljedećem razdoblju trebao preuzeti ključnu ulogu u koordinaciji provedbe Strategije, osmišljavanju sustava praćenja učinkovitosti provedbe te jačanju prepoznatljivosti ŽRS kao referentnog dokumenta za planiranje razvojnih aktivnosti na razini cijele županije.

Z05- Postoje značajne manjkavosti u procesima operativnog planiranja. Otklanjanjem dosadašnjih nedostataka (u pogledu minimalnog sadržaja akcijskog plana), te sustavnim praćenjem provedbe i kontinuiranim revidiranjem akcijskog plana na godišnjoj razini u budućem razdoblju moglo bi se u velikoj mjeri doprinijeti realnosti i ostvarivosti plana.

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

Z06- Većina pokazatelja strategije nije definirana u skladu sa SMART kriterijima, a način na koji su definirani onemogućuje praćenje njihova ispunjenja. Dodatno, odabrani pokazatelji nisu dovoljno prikladni da bi se pravovremeno moglo prepoznati kasni li se s postizanje ostvarenje. Nedovoljna razina kvalitete pokazatelja te nerazmjer između velikog broja pokazatelja uspješnosti strategije i malog broja pokazatelja koji se doista analiziraju za potrebe izvješćivanja u velikoj mjeri smanjuje djelotvornost sustava praćenja i izvješćivanja na razini županije.

Z07- Iako je osnovna struktura i okvir za praćenje provedbe utvrđen Strategijom, sustavno i kontinuirano praćenje provedbe je izostalo - tek manji broj dionika nadležnih za provedbu mjera izvještava i dostavlja podatke o provedenim aktivnostima i projektima. Razina detalja o provedbi aktivnosti i projekata o kojima se izvještava je nedostatna. Dodatno se može zaključiti da ne postoje dostatna znanja o praćenju provedbe strategije pomoću pokazatelja, niti je uspostavljen mehanizam učinkovite razmjene podataka između institucija koje provode aktivnosti i projekte te Ureda za EU integracije u svojstvu koordinacijskog tijela.

Z08 - U pogledu administrativnih kapaciteta, može se zaključiti da institucije nemaju dostatna znanja nužna za učinkovitu provedbu strategije. Tri ključna područja u kojima je osobito potrebno jačati znanje institucija su priprema projektne dokumentacije, priprema akcijskih planova te ugradnja razvojnih prioriteta i mjera u planove rada i proračuna. Za različita područja u pogledu pripreme projekata postoji snažna potreba za poboljšanjem znanja. Dionici smatraju da imaju izraženija znanja i kompetencije u pogledu provedbe projekata. Uz nedovoljna znanja, velik problem na svim razinama je i nedovoljan broj djelatnika koji su upućeni da rade na planiranju razvoja, pripremi i provedbi projekata.

Ključne preporuke za razdoblje 2018-2020

P02 – Preporučuje se uključiti u strategiju dodatne mjere temeljem analize potreba po pojedinim sektorima.

P03 - Preporučuje se definirati jednu instituciju koja će biti zadužena za koordinaciju provedbe mjere u smislu kontrole provedbe i izvješćivanja te prilikom pripreme akcijskog plana osigurati jasno razdvajanje uloga i odgovornosti svih dionika u procesu

P04 - Prilikom izrade akcijskih planova preporučuje se izvršiti dubinski uvid u predviđenu strukturu financiranja te analizirati dostupnost sredstava sufinanciranja iz vanjskih izvora za pojedini projekt/aktivnost. Poželjno je da se razvije metodologija i kriteriji kojim bi se omogućila identifikacija realno izvedivih projekata.

P05- Potrebno je jačati koordinativne mehanizme i međusektorsku suradnju u provedbi strategije - međusobna povezanost svih gospodarskih sektora iziskuje holistički pristup prilikom pravilnog identificiranja problema i planiranja projekata te iziskuje potrebu za snažnom koordinacijom svih razvojnih inicijativa na razini županije.

P06 - Preporučuje se jačanje sustava integriranog planiranja razvoja u smislu sinkronizacije procesa akcijskog planiranja i planiranja rada institucija te uspostave izravne povezanosti između utvrđenih razvojnih ciljeva i prioriteta i proračuna županija i jedinica lokalne samouprave.

P07- Preporučuje se uvođenje pokazatelja za točno definirana razvojna područja koji su primjenjivi za aktivnosti i projekte akcijskog plana s utvrđivanjem ciljnih vrijednosti, uz mogućnost razvoja dodatnih pokazatelja koji odražavaju posebnosti pojedinih aktivnosti/projekta.

P08 - Županija bi trebala biti su-nositelj svih aktivnosti i projekata sadržanih u akcijskom planu.

P09 - Preporučuje se dodatna kontrola usklađenosti godišnjeg prijedloga proračuna svih institucija s akcijskim planom strategije razvoja županije.

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

P10 - U fazi pripreme akcijskih planova te praćenja izvršenja preporučuje se osigurati razdvajanje svih potencijalnih izvora financiranja za aktivnost/projekt (proračun općine, županije, viših razina vlasti, međunarodnih donatora, privatna sredstva korisnika).

P11 - Preporučuje se uspostava jedinstvene baze projekata na razini županije, pri čemu bi se projektni prijedlozi mogli kategorizirati po kriteriju razine zrelosti te mogućnosti osiguravanja vanjskih financijskih izvora. Postupak odlučivanja o uključivanju projekata u županijsku bazu te potom prosljeđivanja podataka u sustav PIMIS trebao bi biti organiziran u skladu s institucionalnim okvirom za provedbu županijske razvojne strategije.

P12 - Preporučuje se mapiranje i redovno ažuriranje baze koja sadrži podatke o vrstama postojećih fondova za planirane razvojne projekte.

P14 - Preporučuje se promjena/uvođenje novih pokazatelja na razini prioriteta i mjera ukoliko se utvrdi da kvaliteta uspostavljenih pokazatelja nije odgovarajuća, odnosno kad zbog određenih promjena i novonastalih situacija u tijeku provedbe strategije postojeći pokazatelji više nisu odgovarajući.

P16- Preporučuje se da Ured za EU integracije u svojstvu koordinacijskog tijela uspostavi sustav za vođenje razvojne statistike kao preduvjeta donošenja kvalitetnih odluka vezanih uz upravljanje razvojem, kao i sustav osiguranja kvalitete podatka koji se prikupljaju na redovitoj osnovi.

P17– Preporučuje se razvoj odgovarajućih alata (standardizirani obrazaca) pomoću kojih bi se vršilo učinkovitije praćenje fizičke i financijske provedbe projekata te uspostava sustava kojim će se osigurati sistematično i pouzdano prikupljanje i pohranjivanje podataka za praćenje provedbe i evaluaciju strategije razvoja. Navedeni sustav podrazumijeva precizne zahtjeve i definicije u pogledu pojedinih pokazatelja, kao i izvore podataka za pojedini pokazatelj.

P18 -Preporučuje se osnivanje timova za pripremu i provedbu projekata na razini resornih ministarstava kao nositelja mjera. Poželjno je razmotriti mogućnost pružanja odgovarajuće tehničke pomoći u razvoju projektnih ideja i pripremi tehničke dokumentacije

P19 - Preporučuje se povećanje broja fokusiranih treninga za djelatnike županijskih ministarstva, institucija i općina, posebice vezano uz pripremu programskog proračuna te projektne dokumentacije koje trebaju uključiti rad na konkretnim primjerima, prikaze dobrih praksi i najčešćih pogrešaka te ukazati na posljedice pogrešaka u radu.

Preporuke za buduće plansko razdoblje

P01- Predlaže se za sljedeće plansko razdoblje uže postavljanje prioriteta i mjere te uključivanje isključivo onih mjera koje su zaista potrebne i ostvarive. Dodatno, poželjno je izvršiti rangiranje razvojnih mjera kako bi se u slučaju smanjenog realizacijskog potencijala provedba usmjerila na one koje su od najveće važnosti za razvoj županije.

P13- Prilikom izrade strateškog dokumenta za sljedeće razdoblje predlaže se izvršiti ex-ante kontrolu kvalitete odabranih pokazatelja. Kontrola bi trebala obuhvaćati provjeru cjelovitog sustava pokazatelja u smislu pokrivenosti odabranih područja intervencija i međusobne uravnoteženosti pokazatelja te provjere kvalitete individualnih pokazatelja kroz provjeru SMART kriterija, dostupnosti i nužnih troškova potrebnih za prikupljanje podataka po pokazatelju.

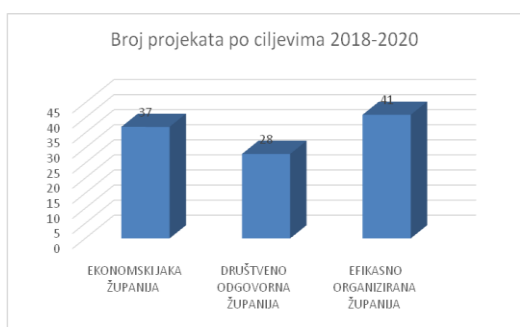
P15 - Za svaki pojedinačni pokazatelj strateških i prioritetnih ciljeva predlaže se usporedno s finalizacijom strategije razviti plan prikupljanja podataka kako bi se osiguralo da su utvrđeni pokazatelji i opseg posla u smislu prikupljanja podataka, analize i izvještavanja realistični u odnosu na kontekst i kapacitet zaduženog osoblja.

4. Sažeti pregled akcijskog plana za 2018-2020

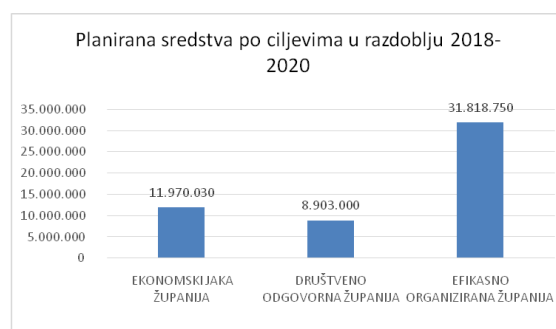
Trogodišnji akcijski plan 2018-2020 izrađen je na temelju preporuka Izvještaja o srednjoročnoj evaluaciji strategije, te su na temelju izvještaja dopunjene i određene razvojne mjere. Također, na temelju preporuka srednjoročne evaluacije planirano je da se za sljedeće izvještajno razdoblje ažurira lista pokazatelja na temelju koje će se mjeriti učinkovitost i rezultati provedbe strategije.

Trogodišnji akcijski plan za razdoblje 2018-2020 sadrži 14 prioriteta, 32 razvojne mjere od kojih je jedna dodana na temelju preporuke iz evaluacijskog izvještaja, te 105 razvojnih projekata i aktivnosti razvrstanih po razvojnim mjerama i prioritetnim ciljevima. Najviše je projekata planiranih u Strateškom cilju 3: Efikasno organizirana županija 41, te potom u Strateškom cilju 1: Ekonomski jaka županija 37, dok je u Strateškom cilju 2: Društveno odgovorna županija 28 projekata. (Slika 1.)

Ukupna indikativna vrijednost financijskih sredstava planiranih za realizaciju projekata i aktivnosti u trogodišnjem razdoblju 2018-2020 iznosi 52.691.780 KM. (Slika 2.)

Slika 1: Broj projekata po ciljevima

Slika 2: Indikativna sredstva po ciljevima

Kako je vidljivo iz Slike 2. najviše sredstava je planirano u Strateškom cilju 3. Efikasno organizirana županija. Razlog tomu je što ovaj cilj sadržava najveći dio infrastrukturnih projekata. Naime, u ovaj su cilj uključeni infrastrukturni projekti koji će se provoditi ili se provode u jedinicama lokalne samouprave kao što su vodovodna i kanalizacijska, te putna infrastruktura, a doprinose ispunjavanju ciljeva definiranih strategijom, te iziskuju velika sredstva.

Prema strukturi indikativno planiranih sredstava po izvorima financiranja najviše se sredstava očekuje iz vanjskih izvora (52%), te potom iz vlastitih izvora (25%), a najmanje se sredstava očekuje iz drugih proračunskih izvora (24%). Pod drugim proračunskim sredstvima se podrazumijevaju sredstva koja su općine planirale za predložene projekte iz vlastitih proračuna, te proračuni Federacije BiH kao i proračuni državnih institucija iz kojih se planiraju povlačiti sredstva. (Slika 3.)

Slika 3: Udio očekivanog financiranja po izvorima

Slika 4: Postotak očekivanog financiranja po ciljevima i izvorima

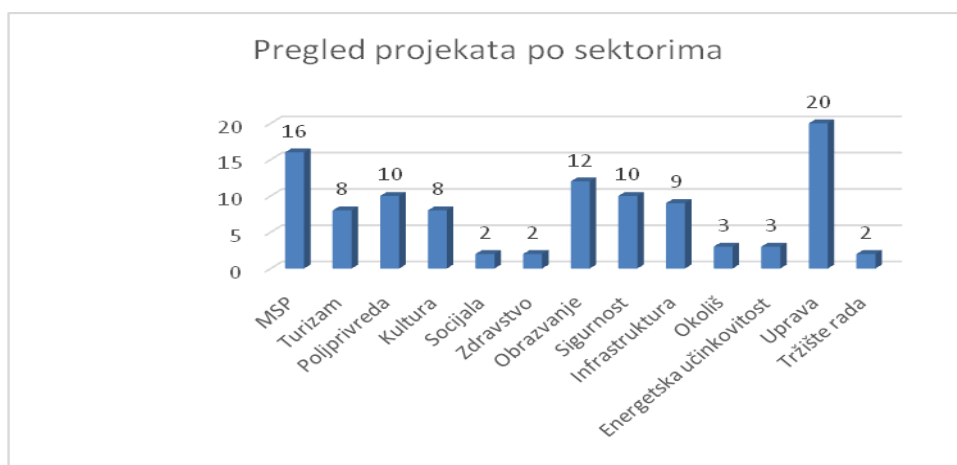
Kada analiziramo očekivane izvore financiranja po ciljevima (Slika 4.) onda možemo vidjeti da se u Strateškom cilju 1: Ekonomski jaka županija iz vlastitog proračuna očekuje 34%, a iz vanjskih izvora 52% dok se iz drugih proračunskih sredstava očekuje samo 15%.

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

U Strateškom cilju 2: Društveno organizirana županija najviše se sredstava očekuje iz vlastitog proračuna 70%, iz vanjskih izvora 19%, a iz drugih proračunskih izvora 11%. U ovom strateškom cilju je najviše sredstava planirano iz vlastitih proračunskih sredstava jer se veći dio projekta odnosi na vlastite aktivnosti koje se financiraju iz vlastitog proračuna.

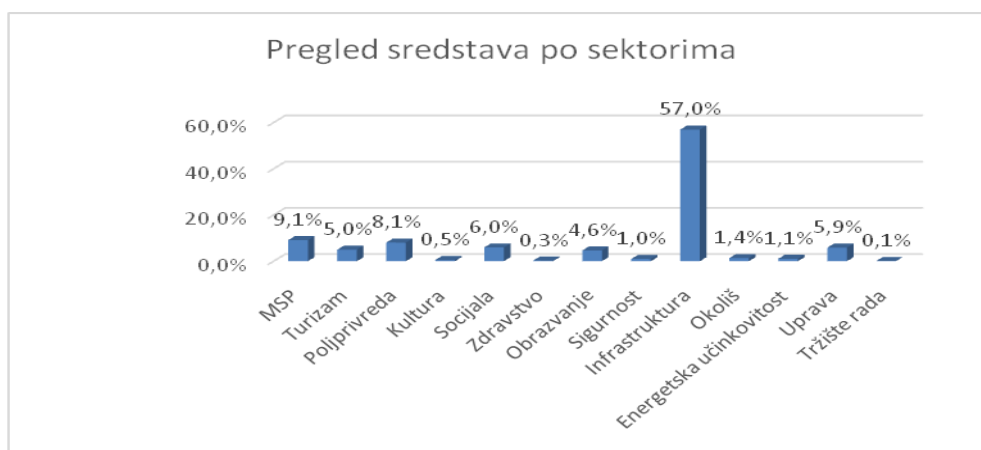
U Strateškom cilju 3: Efikasno organizirana županija najviše se sredstava očekuje iz vanjskih izvora, tj. 61%, te iz vlastitog proračuna 30%, a iz ostalih proračunskih sredstava 9%. U ovom strateškom cilju je najviše infrastrukturnih projekata čije se financiranje očekuje iz donatorskih ili kreditnih sredstava.

Kada analiziramo sadržaj akcijskog plana prema sektorima onda možemo vidjeti da je najviše planiranih projekata u sektoru uprave, tj. 20 projekata, te potom iz segmenta potpore malom i srednjem poduzetništvu 16 projekata, pa obrazovanju 12 projekata. U poljoprivredi i sigurnosti je planirano po 10 projekata. Također, u infrastrukturi je planirano 9, a kulturi i turizmu po 8 projekata. Svi ostali sektori sadržavaju po 3, 2 ili 1 projekt. (Slika 5.)

Slika 5: Pregled broja projekata po sektorima

Prema strukturi financiranja po sektorima najviše sredstava je indikativno planirano za infrastrukturne projekte 57%, pa potom za projekte koji dolaze iz sektora MSP 9,1%. Nakon toga najviše sredstava je planirano za projekte potpore poljoprivrede 8,1%, te socijale 6% i uprave 5,9%. Za turizam je planirano 5%, a za obrazovanje 4,6% (Slika 6.)

Slika 6: Pregled visine indikativno planiranih sredstava po sektorima

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

Ovdje se mora naglasiti činjenica da za dio projekata koji je planiran iz segmenta kulture, obrazovanja i uprave nisu planirana sredstva nego će se projekti, odnosno aktivnosti, provoditi vlastitim angažanom i redovitim radom nositelja, tj. kroz tekuće troškove bez dodatnih sredstava.

Kada se analiziraju prikupljeni projekti i planirana i očekivana sredstva po sektorima za sljedeće trogodišnje se razdoblje izdvajaju sljedeći ključni sektori:

- Razvoj gospodarstva i to u sljedećim segmentima:
 - Razvoj poslovne infrastrukture
 - Razvoj turizma
 - Ruralni razvoj i razvoj poljoprivrede
- Jačanje kapaciteta uprave i to u sljedećim segmentima:
 - Jačanje institucionalnih i organizacijskih kapaciteta
 - Jačanje ljudskih kapaciteta
- Obrazovanje i zapošljavanje i to u sljedećim segmentima:
 - Strateško definiranje obrazovanja
 - Usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada
- Kultura i to u sljedećim segmentima
 - Kreiranje i uređivanje institucionalnog i legislativnog okvira za održivo upravljanje kulturnom baštinom

Od **105** prikupljena projekta koji su sastavni dio Akcijskog plana 2018-2020 mogu se izdvojiti **10** ključnih projekata koji svojim karakterom imaju sljedeće karakteristike:

- Stvaraju pretpostavku za druge projekte;
- Imaju širi županijski značaj;
- Imaju potencijal dugoročnog učinka na kvalitetu života u ŽZH.

Ključni projekti:

1. Izrada Strategije obrazovanja ŽZH
2. Izrada Strategije razvoja kulture ŽZH
3. Izrada Plana ruralnog razvoja i poljoprivrede ŽZH
4. Izrada Plana razvoja turizma u ŽZH
5. Izrada Plana upravljanja otpadom ŽZH
6. Jačanje i razvoj ljudskih kapaciteta u segmentu razvoja
7. Uspostavljanje županijskog razvojnog fonda/scheme
8. Razvoj poslovne infrastrukture u općinama i gradu u ŽZH
9. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u općinama i gradu u ŽZH
10. Izgradnja vodovodne mreže u općinama i gradu u ŽZH

5. Pregled mogućnosti vanjskog financiranja projekata

Za potrebe provedbe Akcijskog plana 2018-2020 uz potporu UNDP-a u okviru ILDP projekta izvršena je analiza potencijalnih eksternih izvora financiranja iz kojih bi se mogli financirati projekti odnosno aktivnosti, odnosno na koje bi se planirani projekti mogli kandidirati. U nastavku je prikazan tabelarni pregled potencijalnih eksternih izvora financiranja po mjerama.

Tablica 1: Pregled vanjskih izvora financiranja po mjerama

Oznaka	Mjera	Indikativni izvori vanjskog financiranja
STRATEŠKI CILJ1 : EKONOMSKI JAKA ŽUPANIJA		
1.1.1.	Program za konkurentnost i poslovno planiranje	IPA CBC, INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
1.2.1.	Završetak izgradnje poslovnih zona i njihova promocija	FMRPO
1.2.2.	Ostala poslovna infrastruktura	IFAD, EU
1.3.1.	Podrška za povezivanje poduzeća	IPA CBC, COSME, INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
1.4.1.	Potporna inovacijama	H2020, IPA INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
1.4.2.	Potporna razvoju tradicionalnih proizvoda i brendiranje	IPA CBC
1.5.1.	Natapanje i navodnjavanje raspoloživih poljoprivrednih površina	FMPVŠ PIU IDA
1.5.2.	Obnovljivi izvori energije	UNDP
1.5.4.	Turizam	GIZ, UNDP, IPA CBC INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
1.5.5.	Razvijanje EKO proizvodnje	INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
1.5.6.	Razvoj lovstva i ribarstva	INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
STRATEŠKI CILJ 2: DRUŠTVENO ODGOVORNA ŽUPANIJA		
2.1.1.	Program sufinanciranja prvog zapošljavanja	NA
2.2.1.	Informiranje ljudi o potrebama na tržištu rada i lokalna akcijska skupina	ILO, SDC
2.2.2.	Prilagodba nastavnih planova i programa potrebama tržišta rada	SDC (PrilikaPlus), GOPA IPA CBC, Erasmus+
2.2.3.	Podizanje kvalitete obrazovanja	FMONK
2.3.2.	Otklanjanje arhitektonskih prepreka za invalide s javnih objekata	NA
2.4.4.	Upravljanje kulturne, prirodne i nematerijalne baštine	IPA CBC Kreativna Europa INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
STRATEŠKI CILJ 3: UČINKOVITO ORGANIZIRANA ŽUPANIJA		
3.2.	Upravljanje vodama	EBRD, EIB FMPVŠ PIU IDA SIDA
3.2.	Učinkovito gospodarenje otpadom	FBiH Fond za zaštitu okoliša FMPVŠ PIU IDA
3.2.4.	Kvalitetno prometno uvezivanje i održavanje cesta	INTERREG (MED, Dunav, Adrion)
3.2.5.	Postizanje energetske učinkovitosti	UNDP IPA CBC INTERREG (MED, Dunav, Adrion)

Prilog: Akcijski plan 2018-2020 – tabelarni prikaz

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Nositelj/Koordinator	Lokacija	Sektor *	2018	2019	2020	2018-2020	VLASTITA PRORAČUNSKA SREDSTVA	OSTALA PRORAČUNSKA SREDSTVA	VANJSKI IZVORI	VANJSKI IZVOR (ime)
SC 1.	EKONOMSKI JAKA ŽUPANIJA				3.591.279	5.827.951	2.550.800	11.970.030	4.070.193	1.917.992	5.981.845	
1.1.	Konkurentno, malo i srednje poduzetništvo				201.000	251.000	401.000	853.000	753.000	0	100.000	
1.1.1.	Program za konkurentnost i poslovno planiranje				201.000	251.000	401.000	853.000	753.000	0	100.000	
1.1.1.1.	Uspostava kreditno jamstvenog fonda za razvoj poduzetništva u ŽZH	Vlada ŽZH	ŽZH	MSP	0	0	100.000	100.000	0	0	100.000	
1.1.1.2.	Promocija mreže Biznis anđela u ŽZH	Ured za EU	ŽZH	MSP	1.000	1.000	1.000	3.000	3.000	0	0	
1.1.1.3.	Poticaaj razvoju gospodarstva u ŽZH	Min. gosp.	ŽZH	MSP	200.000	250.000	300.000	750.000	750.000		0	
1.2.	Povoljna ulagačka klima u županiji				874.490	2.483.150	580.000	3.937.640	131.693	1.518.572	2.287.375	
1.2.1.	Završetak izgradnje poslovnih zona i njihova promocija				624.490	1.020.000	580.000	2.224.490	32.125	1.324.000	868.365	
1.2.1.1.	Izgradnja infrastrukture u gospodarskoj zoni Grude	Općina Grude	Grude	MSP	160.000	320.000	0	480.000	0	480.000	0	FMRPO/Općina
1.2.1.2.	Uređenje infrastrukture u gospodarskim zonama Knešpolje i Trn	Grad Široki Brijeg	Široki Brijeg	MSP	150.000	100.000	200.000	450.000	0	300.000	150.000	Donatori/općina
1.2.1.3.	Uređenje infrastrukture u gospodarskim zonama Zviriči i Mostarska vrata	Općina Ljubuški	Ljubuški	MSP	150.000	380.000	150.000	680.000	0	490.000	190.000	Donatori/Općina
1.2.1.4.	Uređenje infrastrukture u gospodarskim zonama Osrdak i Vlaka	Općina Posušje	Posušje	MSP	0	200.000	200.000	400.000	0	40.000	360.000	Donatori/Općina
1.2.1.5.	Poboljšanje investicijskog potencijala ŽZH	HERAG	ŽZH	MSP	154.490	0	0	154.490	17.125	14.000	123.365	GEU/GIZ
1.2.1.6.	Promocija ŽZH kao poslovne regije	Ured za EU	ŽZH	MSP	10.000	20.000	30.000	60.000	15.000	0	45.000	Donatori

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

1.2.2.	Ostala poslovna infrastruktura (inkubatori povezivanje s tehnološkim parkom)				250.000	1.463.150	0	1.713.150	99.568	194.572	1.419.010	
1.2.2.1.	Izgradnja agro-poduzetničkog centra	Općina Grude	Grude	MSP	250.000	0	0	250.000	0	75.000	175.000	IFAD
1.2.2.2.	Jačanje kapaciteta Inkubatora pri HERAG-u za sektor metala i plastike	HERAG	Ljubuški	MSP	0	663.785	0	663.785	99.568	0	564.217	EU
1.2.2.3.	Opremanje i jačanje kapaciteta Inkubatora u Posušju za sektor metala i plastike	Općina Posušje	Posušje	MSP	0	799.365	0	799.365	0	119.572	679.793	
1.3.	Organizirani za osvajanje novih tržišta				2.000	4.000	8.000	14.000	10.000	4.000	0	
1.3.1.	Podrška za povezivanje poduzeća, udruga i drugih institucija koje se žele plasirati na novim tržištima				2.000	4.000	8.000	14.000	10.000	4.000	0	
1.3.1.1.	Promocija poslovnih mreža i udruživanje	Ured za EU	ŽZH	MSP	2.000	4.000	8.000	14.000	10.000	4.000	0	
1.4.	Stvoreni prepoznatljivi proizvodi				316.189	1.600	1.700	319.489	86.200	0	233.289	
1.4.1.	Potpore inovacijama				400	600	700	1.700	1.700	0	0	
1.4.1.1.	Izrada baze podataka za istraživanje i razvoj ŽZH	Ured za EU	ŽZH	MSP	0	0	0	0	0	0	0	
1.4.1.2.	Predavanje o programima za istraživanje i razvoj (HORIZON 2020)	Ured za EU	ŽZH	MSP	200	200	200	600	600	0	0	
1.4.1.3.	Predavanje o zaštiti intelektualnog vlasništva (dizajn, patenti, autorska prava)	Ured za EU	ŽZH	MSP	200	400	500	1.100	1.100	0	0	
1.4.2.	Potpore razvitku tradicionalnih proizvoda i brendiranje				315.789	1.000	1.000	317.789	84.500	0	233.289	
1.4.2.1.	Unapređenje konkurentnosti Ljubuškog mladog krumpira	Zavod za poljoprivredu	Ljubuški	Polj.	107.484	0	0	107.484	0	0	107.484	EU/GIZ

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

1.4.2.2.	Razvoj MSP u lancu vrijednosti Ljubuškog ranog krumpira	HERAG	Ljubuški-ŽZH	Polj.	157.805	0	0	157.805	32.000	0	125.805	EU/GIZ
1.4.2.3.	Izrada plana ruralnog razvoja i poljoprivrede ŽZH	Min. gosp.	ŽZH	Polj.	50.000	0	0	50.000	50.000	0	0	
1.4.2.4.	Organizacija predavanja na temu zaštite oznake zemljopisnog podrijetla	Ured za EU	ŽZH	Polj.	500	1.000	1.000	2.500	2.500	0	0	
1.5.	Iskorištenje postojećih potencijala				2.197.600	3.088.201	1.560.100	6.845.901	3.089.300	395.420	3.361.181	
1.5.1.	Natapanje i odvodnjavanje raspoloživih poljoprivrednih površina				80.000	360.000	20.000	460.000	50.000	122.000	288.000	
1.5.1.1.	Čišćenje odvodnih kanala i IM-BE polju	Općina Grude	Grude	Polj.	0	280.000	0	280.000	0	42.000	238.000	EU
1.5.1.2.	Uređenje poljske vodovodne infrastrukture u Ljubuškom	Općina Ljubuški	Ljubuški	Polj.	80.000	30.000	20.000	130.000	0	80.000	50.000	
1.5.1.3.	Hidrološka studija ŽZH	MPUZO	ŽZH	Okoliš	0	50.000	0	50.000	50.000	0	0	
1.5.2.	Obnovljivi izvori energije				0	0	160.000	160.000	0	0	160.000	
1.5.2.1.	Izrada Atlas vjetrova ŽZH	MPUZO	ŽZH	EE			160.000	160.000	0	0	160.000	IPA CBC
1.5.4.	Turizam				1.117.500	1.206.600	310.000	2.634.100	29.000	273.420	2.331.680	
1.5.4.1.	Uređenje turističke infrastrukture u Peć mlinima	Općina Grude	Grude	Turizam	234.500	388.300	0	622.800	0	93.420	529.380	EU
1.5.4.2.	Uređenje turističke infrastrukture u kanjonu Borak	Grad Široki Brijeg	Široki Brijeg	Turizam	440.000	482.300	0	922.300	0	150.000	772.300	EU
1.5.4.3.	Uređenje turističke infrastrukture u Parku prirode Blidinje (Masna Luka)	Općina Posušje	Posušje	Turizam	190.000		0	190.000	0	30.000	160.000	EU/GIZ
1.5.4.4.	Uređenje kule Herceg Stjepan Kosača	Općina Ljubuški	Ljubuški	Turizam	250.000	250.000	250.000	750.000	0	0	750.000	IPA CBC
1.5.4.5.	Izrada Plana razvoja turizma u ŽZH	Vlada ŽZH	ŽZH	Turizam	0	30.000	0	30.000	0	0	30.000	Donatori

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

1.5.4.6.	Organizacija predavanja o razvoju turizma u ŽZH (Aktivni turizma, kamping, OPG)	UEUI	ŽZH	Turizam	3.000	6.000	10.000	19.000	19.000	0	0	
1.5.4.7.	Razvoj mreže biciklističkih ruta u ŽZH	Općine	ŽZH	Turizam	0	50.000	50.000	100.000	10.000	0	90.000	EU
1.5.5.	Razvijanje EKO proizvodnje				1.000.000	1.521.501	1.070.000	3.591.501	3.010.000	0	581.501	
1.5.5.1.	Subvencije poljoprivrednicima u ŽZH	Min. gosp.	ŽZH	Polj.	1.000.000	1.000.000	1.000.000	3.000.000	3.000.000	0	0	
1.5.5.2.	Kontrola i smanjenje uporabe pesticida u ŽZH	Zavod za polj.	ŽZH	Polj.	0	176.501	0	176.501	0	0	176.501	EU
1.5.5.3.	Uspostava registra identifikacije i uporabe poljoprivrednih površina na prostoru ŽZH ARKOD	Zavod za polj.	ŽZH	Polj.	0	150.000	0	150.000	0	0	150.000	Donatori
1.5.5.4.	Razvoj poljoprivrednog savjetodavstva kako u tehničkom (oprema IPS, Laboratorija, teren uzgojno selekcijska oprema i dr.) tako edukacijskom smislu sa naglaskom na integriranu i ekološku poljoprivredu.	Zavod za polj.	ŽZH	Polj.	0	195.000	0	195.000	0	0	195.000	Donatori
1.5.5.5.	Laboratorij za sanitarnu mikrobiologiju i sanitarnu kemiju, ZZJŽ Županije Zapadno-hercegovačke	ZJZ ŽZH	ŽZH	Zdrav.	0	0	70.000	70.000	10.000	0	60.000	Donatori
1.5.6.	Razvoj lovstva i ribarstva				100	100	100	300	300	0	0	
1.5.6.1.	Predavanje o odgovornom lovu i ribolovu	UEUI	ŽZH	Turizam	100	100	100	300	300	0	0	
SC 2.	DRUŠTVENO ODGOVORNA ŽUPANIJA				2.740.000	2.900.000	3.263.000	8.903.000	6.088.000	1.160.000	1.655.000	
2.1.	Socijalno zbrinute i društveno uključene nezaposlene osobe				20.000	20.000	20.000	60.000	30.000	30.000	0	
2.1.1.	Program sufinanciranja prvog zapošljavanja				20.000	20.000	20.000	60.000	30.000	30.000	0	

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

2.1.1.1.	Program pripravničkog staža za nezaposlene	Služba za zap.	ŽZH	Rad	20.000	20.000	20.000	60.000	30.000	30.000	0	
2.2.	Usklađene potrebe i ponuda na tržištu rada				580.000	600.000	668.000	1.848.000	68.000	980.000	800.000	
2.2.1.	Informiranje ljudi o potrebama na tržištu rada i lokalna akcijska skupina				0	0	0	0	0	0	0	
2.2.1.1.	Iniciranje lokalnih partnerstava za zapošljavanje			Rad	0	0	0	0	0	0	0	
2.2.2.	Prilagodba nastavnih planova i programa potrebama tržišta rada				5.000	105.000	408.000	518.000	18.000	200.000	300.000	
2.2.2.1.	Razvoj održivog modela usklađivanja potreba i zahtjeva tržišta rada s ponudom obrazovnog sustava	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	0	0	0	0	0	0	
2.2.2.2.	Razvoj i integracija temeljnih kompetencija u predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	5.000	5.000	8.000	18.000	18.000	0	0	
2.2.2.3.	Unapređenje srednjeg strukovnog obrazovanja u ŽZH (dualno obrazovanje)	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	0	0	0	0	0	0	
2.2.2.4.	Poduzetna škola-Pilot projekt Ljubuški	MOZKŠ ŽZH	Ljubuški	Obraz.	0	0	200.000	200.000	0	200.000	0	EU
2.2.2.5.	e-škola	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	100.000	200.000	300.000	0	0	300.000	
2.2.2.6.	Razvoj sustava kvalitete općeg i srednjeg obrazovanja	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	0	0	0	0	0	0	
2.2.3.	Podizanje kvalitete obrazovanja				575.000	495.000	260.000	1.330.000	50.000	780.000	500.000	
2.2.3.1.	Nastavak izgradnje Osnovne škole u Posušju	Općina Posušje	Posušje	Obraz.	350.000	210.000	260.000	820.000	0	320.000	500.000	Državni ured za Hrvate izvan RH
2.2.3.2.	Dogradnja OŠ Ruđera Boškovića Grude	Općina Grude	Grude	Obraz.	200.000	200.000	0	400.000	0	400.000	0	Državni ured za Hrvate izvan RH
2.2.3.3.	Izrada projektne dokumentacije za novi SŠC u Širokom Brijegu	Grad Široki Brijeg	Široki Brijeg	Obraz.	25.000	35.000	0	60.000	0	60.000	0	

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

2.2.3.4.	Izrada Strategije razvoja obrazovanja u ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	50.000	0	50.000	50.000	0	0	
2.3.	<i>Socijalno zbrinute, zaposlene i društveno povezane osobe s invaliditetom, osobe s posebnim potrebama i ugrožene osobe</i>				150.000	325.000	450.000	925.000	175.000	150.000	600.000	
2.3.2.	Otklanjanje arhitektonskih prepreka za invalide s javnih objekata				150.000	25.000	0	175.000	175.000	0	0	
2.3.2.1.	Uređenje parking partera pri Ministarstvu financija	Min. Financija		Infra.	0	25.000	0	25.000	25.000	0	0	
2.3.2.2.	Kupnja zemljišta u neposrednoj blizini Ministarstva financija	Min. Financija		Infra.	150.000	0	0	150.000	150.000	0	0	
2.3.3.	Rješavanje problema smještaja osoba s posebnim potrebama iz ŽZH smještenih u BiH ili inozemstvu				0	0	150.000	150.000	0	150.000	0	
2.3.3.1.	Centar mentalnog zdravlja Posušje	Općina Posušje	Posušje	Soc.	0	0	150.000	150.000	0	150.000	MINISTARSTVO	
2.3.5.	Osiguranje besplatnog osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja za djecu s invaliditetom				0	300.000	300.000	600.000	0	0	600.000	
2.3.5.1.	Osiguravanje infrastrukturnih i materijalnih uvjeta za jednak pristup obrazovanju za sve	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	0	0	0	0	0		
2.3.5.2.	Uvođenje obveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (izmjene zakona, infrastruktura, prijevoz)	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Obraz.	0	300.000	300.000	600.000		0	600.000	
2.4.	<i>Održana kulturna tradicija i sportsko/rekreativna uključenost</i>				900.000	955.000	1.125.000	2.980.000	2.725.000	0	255.000	
2.4.4.	Upravljanje kulturne, prirodne i nematerijalne baštine				0	55.000	225.000	280.000	25.000	0	255.000	

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

2.4.4.1.	Izrada strategije razvoja kulture ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	30.000	0	30.000	15.000	0	15.000	Donatori
2.4.4.2.	Donošenje zakona o muzejskoj djelatnosti ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	0	0	0	0	0	
2.4.4.3.	Donošenje pravilnika o arheološkom istraživanju	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	0	0	0	0	0	
2.4.4.4.	Izrada registra za kulturno-povijesnu baštinu ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	100.000	100.000	0	0	100.000	EU
2.4.4.5.	Izrada Plana upravljanja za nekropole stećaka u ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	0	0	0	0	0	
2.4.4.6.	Obilježavanje kulturno-povijesnih lokaliteta	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	25.000	25.000	50.000	0	0	50.000	EU
2.4.4.7.	Izrada modela zaštite graditeljske baštine ŽZH	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	100.000	100.000	10.000	0	90.000	EU
2.4.4.8.	Podizanje svijesti o važnosti kulturne-prirodne-povijesne baštine	MOZKŠ ŽZH	ŽZH	Kultura	0	0	0	0	0	0	0	
2.4.5.	Sufinanciranje rada udruga				900.000	900.000	900.000	2.700.000	2.700.000	0	0	
2.4.5.1.	Potporna rada i projekata udruga i organizacija (kultura, šport, branitelji...)	Resorna ministarstva	ŽZH	Uprava	900.000	900.000	900.000	2.700.000	2.700.000	0	0	
2.5.	Spriječena ovisnost				100.000	0	0	100.000	100.000	0	0	
2.5.1.	Informiranje o ovisnosti				100.000	0	0	100.000	100.000	0	0	
2.5.1.1.	Preventivom do zdravlja	Zavod za zdravstvo	ŽZH	Zdrav.	100.000	0	0	100.000	100.000			
2.6.	Povećan natalitet				990.000	1.000.000	1.000.000	2.990.000	2.990.000	0	0	
2.6.1.	Podrška pronatalitetnoj politici				990.000	1.000.000	1.000.000	2.990.000	2.990.000	0	0	
2.6.1.1.	Sufinanciranje porodiljnih naknada u ŽZH	MZRSS	ŽZH	Soc.	990.000	1.000.000	1.000.000	2.990.000	2.990.000			
SC 3.	EFIKASNO ORGANIZIRANA ŽUPANIJA				10.392.000	11.387.250	10.039.500	31.818.750	2.697.000	9.620.000	19.501.750	
3.1.	Usuglašeni pravni propisi				0	55.000	0	55.000	55.000	0	0	
3.1.1.	Mrežno uvezivanje tijela uprave na razini e-uprave				0	55.000	0	55.000	55.000	0	0	

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

3.1.1.1.	Izgradnja arhiva za potrebe Ministarstva financija	Min. financija	ŽZH	Uprava	0	20.000	0	20.000	20.000	0	0	
3.1.1.2.	Izgradnja server sale u ministarstvu financija	Min. financija	ŽZH	Uprava	0	15.000	0	15.000	15.000	0	0	
3.1.1.3.	Implementacija VOIP sustava	Min. financija	ŽZH	Uprava	0	10.000	0	10.000	10.000	0	0	
3.1.1.4.	Implementacija backup servera	Min. financija	ŽZH	Uprava	0	10.000	0	10.000	10.000	0	0	
3.1.1.5.	Prošiti sistema za razmjenu tajnih podataka u elektronskom obliku	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.6.	Obuka IT osoblja u Agencijama za provođenje zakona po pitanju sigurnosti podataka IKT sistema	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.7.	Nabavka softverskog i hardverskog rješenja u cilju unapređenja sigurnosti podataka u Agencijama za provođenje zakona	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.8.	Proširiti video analitičkog sistema (2019)	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.9.	Osigurati međusobnu razmjenu podataka kroz umrežavanje video analitičkih sistema u BiH (2019)	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.10.	Podizanje svijesti javnosti o opasnostima u cyber prostoru	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.11.	Unaprjeđenje kapaciteta za posebne istražne radnje	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.12.	Jačanje kapaciteta tijela za provođenje zakona u BiH za vođenje složenih međunarodnih istraga.	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.13.	Unaprjeđenje kapaciteta nadležnih tijela u BiH u prevenciji terorizma (multidisciplinarno)	MUP ŽZH	ŽZH	Sig.	0	0	0	0	0	0	0	

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

3.1.1.14.	Izrada okvirnog plana uvođenja e-uprave	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.15.	Izrada standarda o pružanju usluga građanima online	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.16.	Formiranje registra administrativnih postupaka	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.17.	Izrada registra zaposlenih u javnoj upravi	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.1.18.	Edukacija uposlenih u tijelima uprave i krajnjih korisnika		ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.2.	Sređivanje katastra i grunta				0	0	0	0	0	0	0	
3.1.2.1.	Projekt registracije nekretnina (RERP)	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0		0	0	
3.1.3.	Postupanje sukladno deklaraciji o ustavnopravnom položaju u županiji				0	0		0	0	0	0	
3.1.3.1.	Analiza nadležnosti ŽZH u kontekstu Acquia	UEUI	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.1.3.2.	Analiza obveza za usklađivanje zakonodavstva s Acquiem	UEUI	ŽZH	Uprava		0	0	0		0	0	
3.2.	<i>Efikasno pružanje javnih usluga uz zaštićen okoliš</i>				10.385.000	11.221.250	9.826.500	31.432.750	2.311.000	9.620.000	19.501.750	
3.2.1.	Skupljanje i počišćavanje otpadnih voda				6.070.000	4.575.250	3.750.000	14.395.250	0	7.320.000	7.075.250	
3.2.1.1.	Izgradnja i saniranje uređaja za prčišćavanje otpadnih voda u općinama Grude, Ljubuški, Posušje i grad Široki Brijeg	Općine	Općine ŽZH	Infra.	3.000.000	3.425.250	1.750.000	8.175.250	0	3.450.000	4.725.250	Krediti/donatori/JLS
3.2.1.2.	Izgradnja gradske kanalizacije u općinama Grude, Ljubuški, Posušje i grad Široki Brijeg	Općine	Općine ŽZH	Infra.	3.070.000	1.150.000	2.000.000	6.220.000	0	3.870.000	2.350.000	Krediti/donatori/JLS

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

3.2.2.	Vodoopskrba i upravljanje vodama				1.000.000	1.740.000	1.500.000	4.240.000	40.000	2.200.000	2.000.000	
3.2.2.1.	Izgradnja vodovodne mreže u općinama Grude, Ljubuški, Posušje i grad Široki Brijeg	Općine	ŽZH	Infra.	1.000.000	1.500.000	1.500.000	4.000.000	0	2.000.000	2.000.000	Kreditna
3.2.2.2.	Razvoj sustava vodosnabdjevanja u Paku prirode Blidinje (Brčan-Staza)	JP PP Blidinje	Posušje	Infra.	0	240.000		240.000	40.000	200.000	0	
3.2.3.	Učinkovito gospodarenje otpadom				0	50.000	0	50.000	50.000	0	0	
3.2.3.1.	Izrada plana upravljanju otpadom uključujući selektivno prikupljanje otpada	MPUZO		Okoliš	0	50.000	0	50.000	50.000	0	0	
3.2.4.	Kvalitetno prometno uvezivanje i održavanje cesta				2.500.000	4.250.000	4.450.000	11.200.000	1.600.000	0	9.600.000	
3.2.4.1.	Izgradnja zapadne zaobilaznice u Ljubuškom	Općina Ljubuški	Ljubuški	Infra.	0	1.250.000	750.000	2.000.000	1.500.000	0	500.000	Donatori
3.2.4.2.	Izgradnja prometnice Trn-Belušine-Mokro	Grad Široki Brijeg	Široki Brijeg	Infra.	0	500.000	700.000	1.200.000	100.000	0	1.100.000	Donatori
3.2.4.3.	Izgradnja zaobilaznica u općini Grude (južna i sjeverna)	Općina Grude	Grude	Infra.	2.500.000	2.500.000	3.000.000	8.000.000	0	0	8.000.000	Donatori
3.2.5.	Postizanje energetske učinkovitosti				615.000	406.000	0	1.021.000	521.000	0	500.000	
3.2.5.1.	Projekt energetske učinkovitosti javnih objekata u ŽZH	MPUZO	JLS	Okoliš	615.000	0	0	615.000	315.000	0	300.000	UNDP
3.2.5.2.	Rekonstrukcija fasade i izmjena otvora u objektima Min. Financija	Min. Financija	ŽZH	EE	0	200.000	0	200.000	100.000	0	100.000	UNDP
3.2.5.3.	Rekonstrukcija fasade i izmjena otvora u objektima MUP	MUP ŽZH	ŽZH	EE	0	200.000	0	200.000	100.000	0	100.000	UNDP
3.2.5.4.	Energetska neovisnost komunikacijske infrastrukture u min. Financija	Min. financija	ŽZH	EE	0	6.000	0	6.000	6.000	0		

Integrirana strategija razvoja ŽZH: Akcijski plan 2018-2020

3.2.7.	Razvoj sustava zaštite i spašavanja				200.000	200.000	126.500	526.500	100.000	100.000	326.500	
3.2.7.1.	Razvoj sustava 112 (sustava za incidentne situacije)	Civila zaštita	ŽZH	Sig.	200.000	200.000	126.500	526.500	100.000	100.000	326.500	EU
3.3.	Aktivan sustav pripreme, implementacije i praćenja projekata				7.000	111.000	213.000	331.000	331.000	0	0	
3.3.1.	Koordinacija pripreme, prijave i provedbe projekata				7.000	111.000	213.000	331.000	331.000	0	0	
3.3.1.1.	Uspostavljanje i koordinacija Razvojnog foruma ŽZH	UEUI	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.3.1.2.	Uspostavljanje vijeća za razvoj ŽZH	UEUI	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.3.1.3.	Jačanje i razvoj ljudskih kapaciteta u ŽZH u segmentu razvoja	UEUI	ŽZH	Uprava	4.000	8.000	10.000	22.000	22.000	0	0	
3.3.1.4.	Formiranje baze projektnih ideja	UEUI	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	
3.3.1.5.	Uspostava fonda/sheme za sufinanciranja projekata	UEUI	ŽZH	Uprava	0	100.000	200.000	300.000	300.000	0	0	
3.3.1.6.	Izrada i upravljanje online prezentacije i sustava informiranja o EU (web stranica)	UEUI	ŽZH	Uprava	3.000	3.000	3.000	9.000	9.000	0	0	
3.4.	Smanjena korupcija				0	0	0	0	0	0	0	
3.4.1.	Promicanje moralnih načela za transparentnost provođenja postupaka				0	0	0	0	0	0	0	
3.4.1.1.	Osnivanje tijela za suzbijanje korupcije u ŽZH	Min. Prav.	ŽZH	Uprava	0	0	0	0	0	0	0	

*(MSP, Turizam, Poljoprivreda, Kultura, Socijala, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš, Uprava, Energetska učinkovitost, Tržište rada)